

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej, v právnej veci žalobcu: **T., a.s.**, B., právne zastúpený: *JUDr. P. Z., advokát, N.*, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica č. 13, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. I/222/2540-23715/2007/990036-r zo dňa 27.03.2007, konajúc o odvolaniach žalovaného proti celému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/134/2007-106 zo dňa 02.10.2009 ako aj o odvolaní žalobcu proti uvedenému rozsudku v časti výroku o náhrade trov konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/134/2007-106 zo dňa 02. októbra 2009 **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 146,19 € do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. P. Z., advokáta, B.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S134/2007-106 zo dňa 02.10.2009 bolo zrušené rozhodnutie žalovaného č. I/222/2540-23715/2007/990036-r zo dňa 27.03.2007 podľa § 250j ods.2 písm. c/, e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) a vec bola vrátená na ďalšie konanie žalovanému.

Žalovaný napadnutým rozhodnutím zmenil výrokovú časť dodatočného platobného výmeru Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/143922/2006/URB zo dňa 19.12.2006, ktorým bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za december 2000 v sume 2 107 720,-- Sk, keď daň uvedená v daňovom priznaní za december 2000 predstavovala sumu 1 826 488,-- Sk, daň zistená daňovým úradom predstavovala sumu 3 934 208,-- Sk a rozdiel dane tvoril sumu 2 107 720,-- Sk, pričom v rozhodnutí žalovaného prišlo k zmene výšky predmetnej dane z pridanej hodnoty zistenej správcom dane a to zo sumy 3 924 208,-- Sk na sumu 2 934 208,-- Sk, pričom išlo iba o chybu v písaní.

Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj správcu dane podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a e/ OSP, keď na stranách 4 – 8 uviedol právne aj skutkové závery o nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, ktoré boli podmienené aj procesnými vadami v konaní a nedostatočným odôvodnením rozhodnutia žalovaného i správcu dane, pričom zdôraznil, že pri odstraňovaní pochybností žalovaný nepostupoval v úzkej súčinnosti so žalobcom za účelom vysvetlenia určitých postupov, čo mohlo mať prípadne za následok nesprávne vyhodnotenie dôkazných prostriedkov. Z rozhodnutia žalovaného musí byť zrejmé, ktoré skutočnosti boli pokladom rozhodnutia, pričom žalovaný sa musí vysporiadať s vykonanými dôkazmi, musí uviesť, ktoré skutočnosti boli nepochybne zistené a musí vykonať hodnotenie vykonaných dôkazov. Pokiaľ tieto náležitosti odôvodnenie rozhodnutia o odvolaní nemá a nereaguje na námietky, ktoré boli uvedené v odvolaní, súd si nemôže pri preskúvaní zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia urobiť záver o tom, či odvolací orgán posúdil vec po právnej stránke správne a či zistenie skutočného stavu veci, z ktorého napadnuté rozhodnutie vychádza, bolo pre rozhodnutie dostačujúce. Zároveň vytkol žalovanému, že v rozhodnutí nezdôvodnil, prečo neprihliadol na prehlásenie osôb, preukazujúce zdaniteľné plnenie, opätovne poukazoval na vyhotovené zápisnice z miestnych zisťovaní vykonané miestne príslušnými správcami dane, avšak dokazovanie ohľadom preukázania pravdivosti tvrdení doložených žalobcom nevykonali. Krajský súd vyhodnotil argumentáciu žalovaného, že na overenie skutočnosti je dostačujúci výsluch štatutárneho orgánu (S., a.s., O., a.s.), ktorý mal možnosť vykonať dopyt u svojich podriadených za uzatváranie zmluvných vzťahov, za nedostačujúci. V tomto prípade bolo potrebné vypočuť priamo pracovníkov uvedených subjektov, ktorí majú priame a bezprostredné poznatky o spôsobe tvorby zmluvného vzťahu so žalobcom prostredníctvom sprostredkovateľa, či bez neho. Rovnako je potrebné, aby sa žalovaný vysporiadal, prečo určité dôkazy, (napr. vyjadrenie osôb podieľajúcich sa na uzatváraní zmluvných vzťahov, na základe ktorých bolo vykonané zdaniteľné plnenie), navrhnuté žalobcom neboli vykonané, prípadne prečo im správny orgán neprisudzuje vierohodnosť.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalovaný a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako nesprávny zmenil a žalobu žalobcu zo dňa 11.05.2007 zamietol.

Žalovaný v dôvodoch odvolania vyslovil nesúhlas s dôvodmi rozsudku krajského súdu, zdôrazňujúc, že ho považuje za nesprávny. V obsahlom odvolaní v nadväznosti na dôvody zrušujúceho rozsudku odvolateľ interpretuje svoj pohľad na správnosť svojich doterajších postupov a rozhodnutí, pričom sa vyjadruje ku skutočnostiam ako vyhodnotil jednotlivé dôkazy, prečo nevypočul navrhnutých svedkov, resp. aké dôkazy a aké skutočnosti považoval za podstatné pri vydaní napadnutého rozhodnutia.

K podanému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril dňa 29.10.2009 žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil. Zdôraznil, že v konaní viackrát žiadal o umožnenie účasti pri vykonaní jednotlivých dôkazov a pri výsluchu svedkov, čo mu nebolo umožnené.

Žalobca vo svojom odvolaní, ktoré smeruje len k časti výroku rozsudku o náhrade trov konania uviedol, že považuje rozhodnutie súdu za nesprávne, keďže celkovo predstavuje náhrada trov právneho zastúpenia v tomto prípade odmenu vo výške 3 885,71 €, a to celkovo za 7 úkonov právnej služby vrátane DPH, poukazujúc na vyhlášku č. 655/2004 Z.z., podľa ktorej posudzovanie či ide alebo nejde o trovy právneho zastúpenia v správnom súdnictve do 01.06.2009 nebolo predmetom právnej úpravy citovanej vyhlášky ani iného všeobecne záväzného právneho predpisu platného na území Slovenskej republiky.

Rozhodnutím súdu došlo k zániku dodatočne vyrubenej daňovej povinnosti žalobcu, keďže žalobca po právoplatnosti rozsudku nie je právoplatne zaviazaný na peňažné plnenie vo výške 2 107 720,-- Sk, a preto je podľa žalobcu nedostatočné tvrdenie, že krajský súd nepriznáva náhradu trov právneho zastúpenia z tarifnej hodnoty veci len preto, že obsahom rozhodnutia súdu nebolo preskúmavanie správnosti výpočtu daňového základu. Z uvedených dôvodov žalobca považuje výšku priznanej náhrady trov konania 793,76 € za nesprávnu a nezákonnú. Zároveň navrhol, aby bola určená žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 331,94 € a trovy právneho zastúpenia za 7 úkonov právnej pomoci v celkovej výške 3 885,71 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu ako aj žalovaného. Po zistení, že odvolania boli podané včas, postupoval podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP, stanovil termín verejného vyhlásenia rozsudku, uvedené oznámil na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk, www.supcourt.gov.sk, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného ako aj žalobcu v časti výroku o trovách konania, nie sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Jednou zo základných zásad daňového konania je zásada zákonnosti. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 511/1992 Zb.) v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených v daňovom konaní. Aby daňové orgány mohli uvedenú zásadu realizovať, sú vybavené rozsiahlymi zákonnými právomocami, vychádzajúcimi zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, zakotvenej v § 2 ods. 3 citovaného zákona.

Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len zákon o DPH) platiteľ má nárok na odpočet dane, ak

- a) sa zdaniteľné plnenie uskutočnilo (§ 13),
- b) daň na vstupe zaúčtoval,
- c) daň zaplatil platiteľovi, ktorý uskutočnil zdaniteľné plnenie,
- d) má daňový doklad alebo zjednodušený daňový doklad, ktoré vyhotovil platiteľ, a doklad o zaplatení dane, pričom dokladom o zaplatení dane v prípade, že daň na vstupe je 200 000,-- Sk a viac, je len doklad o bezhotovostnej platbe uskutočnenej prostredníctvom banky alebo doklad o platbe na pošte poštovou poukážkou.

Senát odvolacieho súdu preskúmal napadnutý rozsudok v medziach podaných odvolaní.

K odvolaniu žalovaného uvádza, že nie je dôvodné a odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedeným v rozsudku krajského súdu a osvojuje si ich ako svoje vlastné. Senát odvolacieho súdu poukazuje na ústavný princíp účastníka správneho (teda aj daňového) konania vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú podkladom rozhodnutia správneho (daňového) orgánu, teda aj ku všetkým vykonávaným dôkazom tak, ako to vyplýva z ustanovenia článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo Ústava SR zaručuje nielen pre súdne konanie, ale aj pred všetkými orgánmi verejnej moci, ktoré môžu rozhodovať podľa predložených a zadovážených dôkazov. Ak v tomto prípade Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie žalovaného, ako aj správcu dane pre nedostatočné zistenie skutkového stavu veci (§ 250j ods. 2 písm. c/ OSP) vyplývajúce okrem iného aj z toho, že žalobca nemal možnosť sa vyjadrovať k vykonaným dôkazom, nebol prítomný pri výsluchu svedkov ani pri miestnych zisťovaniach, potom je dôvodný záver prvostupňového súdu, že vykonané dôkazy neboli zadovážené zákonným spôsobom a nie je možné na základe nich rozhodovať. Rozhodnutie daňových orgánov bolo takto založené na nedostatku dôkazov.

Úlohou odvolacieho súdu v správnom súdnictve nie je prehodnocovať správnosť záverov krajského súdu o nedostatočnom zistení skutkového stavu v daňovom konaní a to len na základe nesúhlasu žalovaného s takým záverom. Účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím. Ak je také rozhodnutie na základe zistení krajského súdu vydané bez náležitého zistenia skutkového stavu veci, krajský súd svoje zistenie presvedčivo a s poukazom na procesné ustanovenia náležite odôvodní, niet dôvodu, aby sa odvolací súd zaoberal námietkami, ktoré sú len vysvetleniami doterajších postupov správcu dane a žalovaného v daňovom konaní. Poukazujúc na uvedené, keďže dôvody odvolania žalovaného nesmerovali k vyvráteniu záveru krajského súdu o potrebe zrušenia rozhodnutia žalovaného ako aj správcu dane podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a e/ OSP, odvolací súd rozsudok prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP.

K odvolaniu žalobcu proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave o trovách konania, k výške priznanej náhrady trov právneho zastúpenia odvolací súd uvádza, že nepovažuje odvolanie žalobcu za dôvodné, stotožňuje sa s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu. V tomto prípade bolo predmetom konania na súde preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o dodatočnom vyrubení dane z pridanej hodnoty (ďalej aj DPH) za zdaňovacie obdobie december 2000 v sume 2 107 720,-- Sk, ktoré bolo žalovaným zmenené.

Krajský súd v Bratislave zrušil len rozhodnutie daňového riaditeľstva, teda daňového orgánu druhého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného skutkového zistenia a následne zistenia takej vady, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pričom súd neprejudikoval žiadne vecné rozhodnutie. Cena práva – hodnota záväzku je v danom konaní jednoznačne v peniazoch nevyjadriteľná, z tohto dôvodu zrušenie rozhodnutia žalovaného pre procesné vady alebo iné vady, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia nesúvisí so sumou dorubenej DPH, preto krajský súd nepochybil ak náhradu priznal podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška). Preto prvostupňový rozsudok aj v tejto časti postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP potvrdil. Prihliadol na už ustálený názor Najvyššieho súdu SR a aj na judikatúru Ústavného súdu SR (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 92/09-9 zo dňa 01.04.2009), keď je potrebné úkony právnej služby v správnom súdnictve posudzovať ako hodnotu veci alebo práva, ktoré nie je možné vyjadriť v peniazoch. Z tohto dôvodu v správnom súdnictve nebolo možné priznať odmenu advokáta za poskytovanie právnych služieb podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a základnú sadzbu tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby odvodiť z výpočtového základu zisteného podľa § 1 ods. 3 citovanej vyhlášky, pri priznaní výšky tarifnej odmeny za úkony do 31.05.2009, t.j. do zmeny vyhlášky č. 655/2004 Z.z., vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 209/2009 Z.z., treba postupovať podľa § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z.

Od 01.06.2009 podľa § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby 1/6 výpočtového základu vo veciach zastupovania

v konaniach podľa piatej časti OSP. V dávkových veciach sociálneho poistenia vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške 1/13 výpočtového základu.

Vzhľadom na uvedené považuje odvolací súd odvolanie žalobcu v tejto časti za nedôvodné.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 veta prvá OSP a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby. Žalobcovi boli priznané tieto trovy odvolacieho konania: trovy právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby – písomné podanie na súd – vyjadrenie k odvolaniu žalovaného zo dňa 16.11.2009 vo výške podľa § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., t.j. vo výške 1/6 výpočtového základu = 115,90 € a 1x režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 1x 6,95 €. Celkom boli priznané žalobcovi trovy právneho zastúpenia: 115,90 + 6,95 + 19% DPH = 146,19 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 13. mája 2010

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková